

Díky, mistře Vyčítale ...

Trvalo mi léta, než jsem se naučil obstojně hrát. Trvalo mi pak mnohé roky, než jsem zlomil svůj ostych. Od té doby balím vedle usky i kytaru. Je otřískaná z vlaků, ale zatím kupodivu ladí včetně géčka, otřískaná sterým putováním a bezpočetnými ohni, ohnivá španělka v nejlepších letech, které jsem se nenabažil ani za tři desetiletí. Těším se na kluky, Jarek s Pájou přitáhnou kontrabas, Ringo dvanáctistrunku, Rony banjo a Česlo housličky se strunami z Andulčiných vlasů a bude muzika, až se budou hory zelenat a skály pukát.

Přicházívám na kemp první, kluci přijíždějí z daleka, kam je zavál čas a jejich pouť životem. Mně osud vyměřil sudbu magnetové hory, každým dalším stěhováním jsem se přibližoval Našemu Kraji. Kluci se smějí, že při mé nynější vzdálenosti znamená další stěhování již trvalé bydliště na kempu.

Zítřejší chci této výhody maximálně využít a vmáčknot mezi pracovní povinnosti a vandr ještě hudební festival, který se koná pouhé tři hodiny „indiánské“ chůze od našeho kempu. Festival totiž zahajují od patnácti hodin Greenhorni! Když jsem objevil vylepené plakáty, zaplavila mě vlna nostalgie. Unášela mě nazpět do dětství, kdy jsem byl chlapec malej, tak metr nad zemí, a místo skal a stepí plných uhánějících rudých partyzánů jsem snil o pláních, kde se proháněli Apači a Komanči, kde vlály hřívky mustangů a obzor se černal stády bizonů. A tehdy do mého života vtrhli Greenhorni. Naráz, nemilosrdně, jako povodeň a mně nebylo pomoci.

Osada Hejkalů : zleva Vyčítalův bratr Pepík, Honza Vyčítal, Medvěd a Šaman : z knihy Honza Vyčítal - Práce všeho druhu

Utopil jsem se jednou provždy v záplavě jejich písní, utonul jsem v poezii Vyčítalových a Hoffmannových textů, zasykala mě lavina tónů pikujícího banja, řeřavé foukačky, lahodně zvonících strun kytar a mandolíny. Unášely mě ke hvězdám do jiných prostorů a krajin, kde žhnulo slunce a mráz běhal po zádech. Zamiloval jsem se, tou pevnou chlapeckou láskou, na niž léku není. Táta se chápavě usmíval a říkával : „To jsem zvědavý, dokdy ti to vydrží.“

Honza Vyčítal na Mohelnickém dostavníku 2 006 : Wikipedie : <https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Vyčítal.jpg>

Honza Vyčítal s Greenhorny v roce 1967:
<http://www.greenhorns.cz/>

Jestlipak je budeš ještě poslouchat, až ti bude dvacet...“

A roky letěly, chlapec už dospělý probil se v bluegrassovej svět. Má láska k muzice a touha po ní byly větší mé nemotornosti a donutily neohrabné prsty k poslušnosti. Kdyby nebylo Greenhornů, nikdy bych na kytaru a potažmo na další nástroje nehrál. To Vy, Honzo Vyčítale, jste byl se svou partou Greenhornů tím prvním průvodcem po stezkách tónů, to kvůli lásce ke Greenhornům a k jejich písničkám jsem nepraštil

po roce bolavého úsilí a mizivých výsledků s kytarou. Ve Vašich písničkách jsem měl ty nejlepší učitele ...

Přírodní amfiteátr se plní posluchači, třetí se blíží. Na pódium přicházejí za vlažného potlesku Greenhorni. Neviděl jsem je léta a dobře to vím, že v původním obsazení je už nikdy neuvídím. Měl bych být dospělý a smířený s vědomím, že nelze plout proti proudu řeky času, přesto mě obestírá dlouhý černý závoj paní Nostalgie, z kapely mého dětství zůstal jen poslední mohykán, starý Tom Shoore z pobřeží, pamětník zašlejších dob, kvůli němuž jsem vlastně tady. Přichází na pódium po úvodní instrumentálce. Honza Vyčítal ...

Čekám na konec greenhornského bloku, abych si splnil přání. Abych se pokusil smazat část dluhu. Dozrěl potlesk, muzikanti opouštějí scénu. Schází po schůdkách jako poslední. Naposledy jsem mu stál tváří v tvář coby desetiletý školák, tiskl jsem v ruce propisku a stydlivě prosil o podpis. Čtyři desítky let ... Vyzývám na souboj ty neúplatné tesáky času, ne ve všem smíte zvítězit. Tisknu mu pravici a začínám svou „litanií“ - děkuju za to, jak mě „naučil“ hrát na kytaru, jak nasměroval můj život k cestě, po níž se dodnes ubírám, děkuju za všechny ty krásné písně, které se staly mými věrnými souputníky, děkuju za své děti, které se v lásce ke Greenhornům potatily. Je toho přemnoho, co jsem měl na srdci a tedy i na jazyku. Srdce velké, jazyk malý, všechno se naň nevešlo. Snad jste si to dočetl v mých očích. Třpytily se. Nám oběma.

Je čas k odchodu, házím si usku na záda, kytaru do ruky a boty sedmimilovky – číňte se.

Rony ladí vždy nejpečlivěji a nejdéle. Konečně naladěno, sladěno, oheň plane a banjo z mlžných hor tryská vzhůru sametovou tmou k naslouchajícím hvězdám, mezi něž odešli za další štaci Pepa Šimek s Michalem Tučným. Šlape nám to, jsme natěšení a hladoví po muzice. Připalujeme jednu od druhé, nenechávám kluky vydechnout. „Máťa má dnes Greenhorní splín, tak mu ještě nalejte...“ Na smutek a na radost, na život a na Greenhorny, na Honzu Vyčítala, na Pepu Šimka, na Marko Čermáka ... Nalej, šenkérko, a ty kapelo hraj! Ráno je daleko a ještě tolik písní vyzpívat je třeba ...

Potřebuju si odskočit, opírám kytaru o skálu a mizím ze světla ohně. Noc je hvězdnatá jak americká vlajka. Dívám se ze srázu dolů na kluky, poslouchám ty písně větru z hor a dobře je mi. Tak dobře předobře... Nedaří se mi odlepit se a vrátit se, stojím přikován stříbrnými hřeby noci. Opředen kouzlem chvíle nemohu odtrhnout zrak od živého obrazu. Kluci jsou rozjetí, nečekají na mě a vaří jednu za druhou. „Jak se vám to líbí?“, ptám se hvězdného časoprostoru. Pepa Šimek se usmívá (možná mé snaze o „sólovou“ kytaru), Michal Tučný mává bílým stetsonem a žádá si zahrát. Ještě je čas. Kluci to nevidí, hrají jako o život. Hezky se to seshora poslouchá a mně dochází pravdivost páně Nohavicovy písně - dokud se zpívá, vlastně se neumfelo. Potkal vás osud věčně živých, Pepo s Michalem. A tebe, Marko a Honzo, jakbysmet. Dokud tóny budou znít, sóla potečou a stoupat bude zpěv ...

Vracím se k ohni, chápu se španělky a stávám se opět součástí celku a kruhu. Země neslyšně otáčí nebeskou bání, Velkej vůz nocí odjíždí, noc bledne a mizí jako lidé, kteří odcházejí, aby uvolnili místo druhým. Je čas jít spát. Odkládám štafetový kolík do futrálu.

Dřív než nám zvlhne ranní rosou ...

Vy jste byl první průvodce
 co se mnou chodil stezkou trampských tónů
 po tajuplných cestách strun
 co přivedly mě do vašich saloonů
 Vy jste znal klíčky romantiky
 otevřel mi do bluegrassu vrátka
 tak díky vašim Greenhornům
 jsem nepřicházel v mém klukovství zkrátka

Ty vaše písně mezi námi kolují jak kalumet
 Tak díky Mistře Vyčítale...

Díky za ten svět !

Ent

Honza Vyčítal - srpen 2010 - foto Ent